

Warte Czytania #02/2026

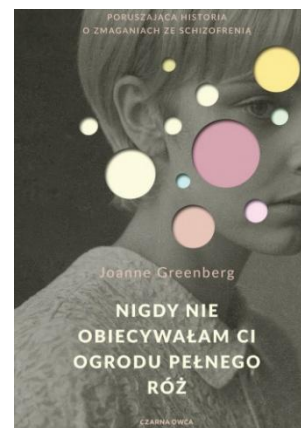
Joanne Greenberg

“Nigdy nie obiecywałam ci ogrodu pełnego róż”

Dla kogo: osoby lubiące czytać, chcące wejść do umysłu osoby chorej psychicznie

Cytat opisujący książkę: “Będziesz walczyć o swoje własne wyzwania, o swoje własne błędy, o swoją własną karę za nie, o swoją własną definicję miłości i zdrowia psychicznego. O swoje własne ”ja”, z którym można zacząć żyć”.

Forma: powieść, fikcja literacka

Książka opisuje zmagania z chorobą psychiczną Deborah, kobiety, która w wieku 16 lat trafiła do szpitala psychiatrycznego. Opisy jej świata wewnętrznego przeplatają się z historią rodzinną oraz oddziaływaniem życia. Bohaterkę poznajemy w momencie podróży do szpitala. Jest do niego odwożona przez rodziców, mierzących się z tym, czy ich córka rzeczywiście potrzebuje leczenia i jak ta decyzja wpłynie na nią i rodzinę. A wpłynie w znaczący sposób: przedłużający się pobyt w szpitalu, lepsze i gorsze informacje wpływające w szpitalnych raportach, opinie członków rodziny - sprawy te będą odbierać nadzieję, a czasami jej dodawać. Na kolejnych stronach poznajemy historię pacjentki, jej relacje z bliskimi, sposób widzenia siebie, myśli związane z pobytem w szpitalu i możliwością życia poza nim, proces leczenia, wychodzenie z choroby i mierzenie się ze światem poza szpitalem.

W książce pokazana zostaje kruchość ludzkiej psychiki (główna bohaterka choruje na schizofrenię) i trud związany z powrotem do równowagi psychicznej. Bohaterka żyje w równoległym świecie Ur, który z jednej strony daje jej schronienie przed trudnymi wydarzeniami, z drugiej, oddala ją od rzeczywistości, czym sprawia ból. Szpitalne życie i kontakt z innymi osobami chorującymi psychicznie wywołuje w Deborah różne stany - te mniej i bardziej kontrolowalne, podaje w wątpliwość, czy któraś z chorych jest w stanie funkcjonować poza szpitalem, uczy ją kontaktu z innymi, pozwala nawet zawrzeć bliższe znajomości.

Patrząc na inne osoby, dziewczyna zadaje sobie pytanie, czy istnieje życie poza szpitalem, a jeśli tak, czy będzie jej dane go doświadczyć i czy sobie z nim poradzi.

Ważnym wątkiem jest proces jej leczenia ukazany między innymi w rozmowach z lekarką – to, jak dziewczyna poznaje siebie, opowiada o swoim życiu i zdarzeniach, które wpłynęły na jej postrzeganie świata, próby zmierzenia się z dotychczasowymi przekonaniem, przybliżanie się i oddalanie od równowagi wewnętrznej.

Powieść została wydana po raz pierwszy w 1964 roku, kilkanaście lat po wyjściu ze szpitala psychiatrycznego przez autorkę książki. Pierwsze wydanie ukazało się pod pseudonimem, z obawy przed stygmatyzacją związaną z leczeniem psychiatrycznym. Informacje o tym są podane w "Postowiu", co stanowi ważne uzupełnienie powieści. Pomimo dokładnych opisów i realności, której treści dodaje historia autorki, warto pamiętać, że książka jest fikcją literacką, a opisane w niej realia i metody leczenia były aktualne ponad pół wieku temu. Natomiast wciąż aktualne są trudności związane z doświadczaniem bólu wewnętrznego, próby ukojenia go, mierzenie się z rzeczywistością, a także dylematy, przed którymi staje osoba chorująca oraz jej bliscy.

Warszawa, 17.02. 2026

(-) Agnieszka Turula

Agnieszka Turula – psychoterapeutka ze Specjalistycznej Poradni Rodzinnej Wawer. Prowadzi psychoterapię indywidualną i grupową dla młodzieży oraz młodych dorosłych, a także konsultacje i działania psychoedukacyjne dla rodziców.